

BALAI UJSÁG

Magyar Nemzeti Múzeum
Széchenyi könyvtára
Budapest

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BODOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2-80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Ifjuságunk

Írta: Mihályfi János.

A szívvel, lélekkel magyarrá lett öreg Hoffer Bálint így szól br. Lanskyhoz, a császári tábornokhoz, mikor ez elnyomatással fenyegetőzik: „Tábornok ur, ha esténként feljönnek a csillagok, akkor mi az égre nézünk és valamennyien egyet gondolunk. A lelkünk minden este népgyűlést tart a csillagok fölött. Föl tudnak oda jönni az ön katonái?”

Ez a párbeszéd jutott az eszembe, amikor Herczeg Ferenc „Fekete lovas”-ából végigéveztem Baja város ifjuságának sz. Imre ünnepéleit. Négy intézet ifjusága nézett föl a csillagos égre, négy intézet ifjusága szárnyalt fel népgyűlést tartani a magyar dicsőség mennyboltjára, négy intézet ifjusága gondolt egyet, amikor sz. Imrere gondolt. És ha a jubileumi esztendő ünnepéleit mind összeszámoljuk, akkor tényleg azt mondhatjuk, hogy a magyar dicsőség egészen a szent Főherceg csillag-alakja körül a trianoni éjszaka ezidei periódusában valóságos magyar népgyűlések zajlottak le. És oda nem tudtak eljönni sem Benes ur gyors futó vitézei, sem a booskoros román hadak, sem a komitácisk haradai, oda nem tudtak felvergődni Lenin és Kun Béla vitézei, mert oda csak az erős magyarság és a mélyeseres kereszténység kettős szárnyán lehetett felszárnálni. Az eszményi hazafiságnak és a csillagfényes lelkiségnek abban a szebb hónapban tartottuk ezeket a szentimrés népgyűléseket, ahol tajtékzó pejpáripákon Csaba királyfi serege vágat s ahol a nagy lendületekre, főséges kikezdésekre született magyar faj olyan édesapákkal van képviselve, mint sz. István, olyan anyakkal és feleségekkel, mint sz. Erzsébet, olyan fiakkal, mint Imre főherceg, olyan leányokkal, mint Margit, olyan királyokkal, mint a szekercés László.

Ifjuságunkat szeretnők mindig ezen az uton látni! Szeretnők, ha lelkük mindig ezekbe a magasságokba szállana fel kitarásért és bizalomért, ha az élet keserves harcái beléjük marnak, ide ivelnének fel hitért, ha a későbbi küzdelmek kifakítani próbálják lelkük szépségeit, ide sóhajtanának fel tisztaságért, ha a lilium kezeik között rezdülésbe jön. Mert a magyar hazának most ilyen ifjuságra van szüksége. Ifjakra és leányokra, kiket sz. Imre nevel! Nem a pszichanalitikus módszer steglitz kamaszaira, nem ruzsos és puderos diákisasszonyokra, sem a vörös zászló alatt masirozó ifju munkásságra, mert ezekkel nagy dolgokat úgy sem alkothat a haza!

Az ifjuság a jövő, az ifjuság a múlt reménye, álma, az ifjuság szép terveink magva, — de csak a lelkében és véreben tiszta ifjuság. Mag, melybe egy egész hosszú jövőendő életenergiája van elraktározva, —

mag, melyben egy szebb, több nap-sütéses, több kacagásos jövő csiraja szunnyad. Órizzük meg ezt a drága magot. A jelen ne ejtsen kétségbe. A jelen még nem jövő. A jelen a miénk, de a jövő azé a magé. Csak vigyázzunk, hogy ez a mag meg ne

romoljék, meg ne fertőződjék a rothadás bele ne kapjon. Ha az alma még is rothad, magva még ép s új fát szöktet sudárba. Ültessük el e magot mi is épen. Ha rothadt is a jelen, vigyázzunk a magra, órizzük meg! Órizzük meg...

A Magyar Nők Szent Korona Szövetsége szombati jótékonyági teájának nívós programja

November 15-én szombaton délután 5 órai kezdettel tartja a Magyar Nők Szent Korona Szövetségének bajai csoportja jótékonycélú műsoros teadélutánját. Az impozáns keretek között megrendezett teadélután közreműködik herceg Odeschalch Károlyné, Andrássy Klára grófnő a Szövetség országos ügy vezető elnöke ugyazintén szónoka lesz Csaplár Konrád a Ciszterci Rend reálgimnáziumának tanára. A mindössze pár számból álló annál nívósabb program megérdemli az érdeklődést.

A megnyitó beszédet mondja Csaplár Konrád.

Utána Lukácsné Váczi Jolán a Liszt Ferenc kör zenetanárnője három zongora számot ad elő és pedig Rachamininoff: Polichinelle, Gabriel Marie: Cinquantaine és Chopin: Etudejét.

A következő szám Schmidt Béla: Köszönőbe menjen című költeménye. Előadja Bárdos Amália. A műsor negyedik számaként Vécsey Dezsőné koloraturékesnő műdalokat ad elő. Zongorán kíséri Herr György zongoraművész az állami tanítóképző intézet tanára.

Emelkedett Baján az iskolások száma

Rusztok Károly vármegyei kir. tanfelügyelő a város közigazgatási bizottságának keddi ülésén érdekes ismertetést adott a tanügyi helyzetről. A jelentést az alábbiakban közöljük:

A múlt hónap folyamán befejezést nyert a város népoktatási viszonyaira vonatkozó 1929/30. tanévi statisztikai adatoknak a feldolgozása, azokból a legfontosabb adatokat az alábbiakban jelentem.

Az 1929/30. tanévben volt Baja városában 10 elemi népiskola. Ezek közül 8 állami, 1 róm. kat. és 1 izraelita jellegű. Mind magyar tanítási nyelvű. Egy tanerős volt 2; két tanerős volt 1; négy tanerős volt 2; hat tanerős volt 1; hét tanerős volt 2; tíz tanerős volt 2.

A tantermek száma az 1928/29. évben 38 volt, tehát a tantermek száma 5 tel emelkedett. A tanerők közül 41 állami, 7 róm. kat. 4

izraelita. Férfi volt 22; nő volt 30. Az 1928/29. évben 48 tanerő volt, tehát a tanerők száma emelkedett 4-el.

Beiratkozott a múlt tanévben 2234; az 1928/29. évben 1802 tanuló. Év végén iskolába járt 2050 gyermek. Emelkedett a tanulók létszáma 248-al.

Beirt fiu tanulók közül járt az I. osztályba 220; a II. osztályba 201; III. osztályba 198; a IV. osztályba 213; az V. osztályba 60; a VI. osztályba 26.

A lányok közül az I. osztályba jár 220; a II. osztályba 280; a III. osztályba 279, a IV. osztályba jár 264; az V. osztályba 67; a VI. osztályba 32 tanuló.

Az 1928/29. tanévhez viszonyítottan az 1929/30. tanévben az I. osztos tanulók száma 31-gyel, a II. o.-é. 9-cel, a III. o.-é. 20-szal, a IV. o.-é 146-tal, az V. o.-é 40-nel,

és a VI. o.-é 12-vel növekedett.

Osztályát sikerrel végezte: 1923 tanuló, javítóra bukkott 59 (2,87 százalék), osztályismétlésre bukkott 68 tanuló (3,3 százalék). Az 1928/29-ik évben a javítóra bukkottak száma 3,6 százalék, az osztályismétlésre bukkottak száma pedig 3,9 százalék volt.

A mulasztások száma 28.984 fél-nap volt. Ebből igazolt volt 26.253 igazolatlan 2731 fél-nap. Egy tanulóra esett a városban 14 fél-napi mulasztás, a vármegyében pedig 11,3 fél-nap. Az igazolatlan mulasztások száma az 1928/29 tanévhez viszonyítottan 13.459 fél-nappal csökkent.

Kiszabott birság 107 P 60 fill volt. Behajtatott 59 P, be nem hajtatott 41 P 60 fillér.

A Kinizsi, Madách, Fehérlő, Damjanich utcai és a Kiscsávolyi ovodák, továbbá a külterületi iskola már tető alatt vannak és mind a hat épületnél az asztalos munkákat végzik.

A belvárosi állami elemi iskolánál pedig már az alapfalak épülnek.

Schádné Gáspár Erzsébet a bajai községi iparostanonciskolához megválasztott tanerő megválasztása a vall. közokt. ügyi min. részéről is jóváhagyást nyert.

A posta minden távbeszélés után díjat szed

Folyó hó 16-atól kezdve a távbeszélő főállomások eddigi 12 P, mellékállomások 5 P havi előfizetési díja főállomásoknál 9 P, mellékállomásoknál 3 P 50 fillér alapdíjra csökken.

Ugyanezen időtől kezdve a helyi forgalomban minden sikerült hívás (beszélgetés) után egyenként 12 fillér fizetendő. Sikerült minden olyan hívás, amelynél a hívott állomásról bárki is jelenkezik (hallgatós leveszi).

Havonta 20 helyi beszélgetés kötelező vagyis, 20 beszélgetés díját az alapdíjon felül a postahivatal akkor is felszámítja, ha az állomásról hívás nem történik.

A téves kapcsolások lehető elkerülése végett a postahivatal felkéri a telefonáló közönséget, hogy hívás előtt a felhívandó állomás helyes kapcsoló számát a névsorból gondosan keresse ki és a központ kezelője által ismételt számot ellenőrizze.

A vidéki beszélgetések előjegyzésére kért „bejelentő” és az állomásoknál észlelt zavarok megszüntetése céljából kért „hibabejelentő”, „rendező” hívások után díj nem jár.

Aki állomását a megváltozott díjtételek mellett nem kívánja megtartani, az f. hó 15-ére, illetve ettől számított egy hónapon belül azt írásban felmondhatja: ez utóbbi esetben a megváltozott díjak esedékesek.

További árleszállítás

Utban a gazdasági élet
egyensúlya felé

Volt idő, amikor a kenyér 36—42 fillér, ma 20—26 fillér, a hus 3—4 pengő, ma 1'60—2 pengő, a zsir 2—2'40, ma 1'80 pengő, a tojás 26, ma 14, a tej 36, ma 38, a burgonya 26, ma 6 fillér, a zöldség és főzelékféle stb is ma sokkal olcsóbb, mint pl. egy év előtt volt. Ha tehát egy 4 tagú családot veszünk fogyasztónak, akkor ennek fenntartása legalább is napi 1 pengővel kevesebbe kerül ma, mint került egy év előtt.

A munkás ember (az iparos, a kereskedő is) ma napi 1 pengővel kevesebből tarthatja fenn családját, mint egy év előtt. Tehát az egy év előtti igényeivel szemben ma napi egy pengővel olcsóbban tud dolgozni, mint egy év előtt, ha nem akarja igényeit magasabbra emelni. De hol vagyunk mi ettől! A mai világgazdasági helyzetet ezt senkinek sem enged meg, hacsak uzsorás lélekkel nem talál módot embertársai megélhetésének feltételeit kizsárolni.

Megromlott ugyan az emberek életének erkölcsi színvonala, de az ilyen mélyre süllyedettek száma talán mégis csak kicsiny.

Ha a maga sorsának enyhítését óhajtja valaki és ezt óhajtanja kell mindenkinek, akkor óhajunk teljesülését csakis úgy várhatjuk jogosan, ha embertársaink érdekében teljesített munkánk árát a megélhetési feltételek arányában mérsékeljük. Mert az az érv, hogy kevés a munkálatom, kevesebbszer veszik igénybe munkámat, mint régebben, tehát drágábban kell dolgoznom, hogy megélhessek, nagyon helytelen. Az olcsóbb áruból többet, vagy többször vehetek, mint a drágából, tehát emelkedhetik a forgalom. S így rájutunk a már elkoptatott jelszóra, mely igazságából még semmit sem veszített: nagy forgalom, kevés haszon.

Ennek a jelszónak követése teremtett már milliomosokat, sőt Fordokat, de annak a jelszónak a követése: kis forgalom nagy haszon, csak éhenkórászokat vagy földöntutókat szült.

Rajtunk mulik, hogy mekkora legyen a forgalom. Ha valaki ugyanolyan minőségű árut olcsóbban tud a piacra vinni, mint más, akkor előbb-utóbb tágul a vevőkör, tehát nagyobb lesz a forgalma.

Már példát is mondhatunk erre és kiemeljük, hogy egy özvegyasszony, Simonovicsné, az ő kenyérének árát 20 fillerre szállította le és ennek következtében az a vevőkör, amely azt sem tudta eddig, hogy Simonovicsné pék van a Józsefváros részben, ma már szívesen fogyasztja az ő műhelyének termékét s emeli az ő jövedelmét.

Pár nap előtt megindított mozgalmunknak ez már jó eredménye. Kérjük iparosságunkat, szerezzenek nekünk és városunk közönségének hasonló bejelentésükkel hasonló örömet.

Halálozás. Grocsics István zombori kereskedő hetvenhatéves korában Zomborban hirtelen elhalálozott. Nagy és őszinte részvét kísérette utolsó útjára a széles körökben ismert kereskedőt, akit özvegyén és fiain, István és Jenő városi tisztviselőknél és unokáin kívül nagyszámú rokonság is gyászol.

Szent Imrét ünnepelte a Leányklub

Szerdán délután nagyon nivós ünnepi program keretében áldozott Szent Imre emlékének a bajai Szent Margit Leányklub. A szépen megrendezett ünnepen Papp Margit Kocsis László Szent Imre prólogusát szavalta el igen lendületesen.

Az ünnepség szónoka Michler János lelkes volt, aki Szent Imréről gyönyörű elgondolást, roppant egyéni, érdekes beállítású előadásban értekezett. A nagyszerű beszédben a sokat ígérő szónok Szent Imrét az erős magyarság és erős kereszténység típusaként ábrázolja. Nagyszerűen fejtegeti, hogy Szent Imre típusa annak a magyarságnak, mely atkalandozott Ázsiából egész Európáig és rettegésben tartotta a Nyugatot. Típusa annak a magyarságnak is, mely mikor Európában megtelepedett, rögtön felismerte, hogy életképességét csakis a keresztény vallással biztosíthatja. A magyar hátrókat szétépték megcsúfolva azt a történelmet, melyet Szent Imre ha-

rangozott vissza. A jubileumi esztendő ünnepségein Szent Imre herceg megragadta edesatyja templomának harangjait és megkondította azokat és az egész világ szemé felfigyelt a lilimos hercegre, az erős magyar és erős keresztény országára. Szent Imre nagy tanítómestere a ma élő magyarságnak. És ezt az előadó a leghatásosabb érvekkel igazolja.

Michler János tömör, nagystíliú beszédét az őszinte elismerés tapsa és az elnökség hálás köszönete jutalmazta.

Kemény Izabella Gyula diák Szent Imre herceget érzéssel szavalta el. Utána a tehetséges Késmárky Dóra Mécse László Megváltás után 1925-ben című versével igen nagy sikert aratott.

A tartalmas kulturdélután egyike volt a Leányklub legértékesebb erkölcsi eredményű összejöveteleinek.

Tulhaladja a 40 százalékot a vármegye községeinek adóhátraléka

A szeged — mélykúti ut építését megkezdik

Szerdán délelőtt tartotta a vármegye közigazgatási bizottsága novemberi ülését.

Dr. Szabovljevics Dusan kormányfőtanácsos alispán az ülésen az elmúlt képviselőválasztásról emlékezett meg, majd a legnagyobb érdeklődés között bejelentette hogy a szeged-mélykúti utépítés kérdése már annyira előrejutott, hogy az építkezést még ebben a hónapban haladéktalanul megkezdik.

Az utépítésről szóló bejelentés általános helyesléssel találkozott annál inkább is, mert újabb munkálatom biztosítását jelenti azonkívül, hogy a kérdéses utvonallal kiépítése forgalmi és kereskedelmi szempontból is egyaránt kívánatos.

A hivatalvezetők jelentései között a leglényegesebb dr. Radetzky Agost m. kir. bajai pénzügyigazgató jelentése. A pénzügyigazgató ismertette a vár-

megye községeinek kimutatását. A kimutatás szerint négy-öt község kivételével valamennyi község ez évi adóhátraléka meghaladja az évi adóelőírás 40 százalékát. Az adóhátralék a legtöbb helyen a 60 százalékot is eléri.

A be nem hajtás esetére dr. Radetzky Agost kérte a községek vezetésére ellen a felelősség kimondását. Ezt megelőzőleg természetesen az illetékes községeket felhívja az adóhátraléknak az előírt 30 napon belüli beszolgáltatására s a felelősség kimondása már csak a harminc napon túl lép érvénybe a községek bírái és jegyzői ellen, amikor az általi végrehajtást elrendeli.

A pénzügyigazgató jelentésén kívül az ülésnek fontosabb beszámolója ugyszólván nem is volt. A gazdasági felügyelőség jelentése keltett még nagyobb érdeklődést.

Bácskának 195 tanítója és 187 tanterme van

Bácsbodrog vármegye közigazgatási bizottsági ülésén Rusztek Károly kir. tanfelügyelő a megye területén levő tantermek és tantervek számáról, valamint a tanítók elhelyezéseiről a következőkben számolt be:

Bácsbodrog vármegyében a tantermek száma 187, a tantervek száma 195 volt az 1929—30. tanévben.

A bátmonostori V. számú tanítói állásra Mojzes Rezső tanítót választották meg.

A jánosalmi zárdai ovoda és iskola építésének felülvizsgálata a múlt hó 14-én megtartott.

A garai ovodánál Heimlinger Mária szerzetes ovonő és az iskolánál Holmann M. Olivia és Pongráz M. Krizosztéma szerzetes tanítónőket alkalmazták.

A csávolyi rk. iskolánál az V-ik tanítói állást Hirman Lenke okl. tanítónővel töltötték be helyettesi minőségben.

Állami helyettes tanítói megbízást nyertek: Liska Pál és Nikowitz Oszkár a tompai állami elemi iskolához.

Major Sándor bátmonostori rk. tanító katonai szolgálatra vonult be és ezen időre államsegélye beszüntetett.

Perzsaszőnyeg kiállítást

rendez nov. hó 14—15—16-án estig bezárólag országosan elismert legjobb szőnyegkészítője, mint a m. kir. állam sokszorosan kitüntetett háziipari vállalkozója.

Megtékinthető a Nemzeti Szálloda nagytermében. Nyitva d. e. 10—1-ig, d. u. 3—7-ig.

Szíves látogatást kér

Gábor Endre
szőnyegiparos.

tetett.

A jánosalmi rk. iskolánál a VIII. és IX. tanítói állás államsegélye elvileg engedélyeztetett, valamint a katymári VIII. tanítói állás és a csatáljai V-ik tanítói állás és a rk. ovonói állás államsegélyt is engedélyezték elvileg.

Varjas Margit polgári iskolai tanárnót a bácsalmi állami polgári iskolához helyezték át.

Szent Imre ünnepély a Legényegyletben

A Katolikus Legényegyletben vasárnap este 8 órai kezdettel a különböző egyesületek a Legényegylet dalárdája és zenekara, az egyházi énekkar, azonkívül az 560. számú IV. Karoly király cserkészcsapat közös Szent Imre ünnepélyt rendez. A nagyszabású ünnepség műsora az alábbi:

Műsor.

1. Zenekari nyitvány. Előadja: a Katolikus Legényegylet zenekara.

2. Magyar Szent Imre irta: Latinovits Szaniszló. Szavalja: Pálcics József.

3. Szent Istvánnak szüzi szent virága, Férfikar. Éneklő: a Kat. Legényegylet énekkara.

4. Beszed. Mondja: Máhig Ervin hittanár.

5. Látomás. Irta: Bethlen Iván. Szavalja: Pekánovics Lajos.

6. Három ősi ének (szt. Istvánról, szt. Imréről és szt. Erzsébetről). Éneklő: Egyházi Dalárda.

7. A Glóriás Herceg, Szindarab nyolc jelenetben. Irta: Pohárnok Jenő. Rendezi: Pálcics József. Szereplők: Regélő Grünfelder József, István király Dickmann Ernő, Gizella királyné Vargits Mária, Imre herceg Nemetz Gyula, Imre herceg Marton István, Gellért atya Páncsics József, Imre menyasszonya Genál Teréz, I. udvarhölgy Csilita Edit, II. udvarhölgy Szakács Judit, Dajka Kulhanek Erzsébet, András, István, Levente, Béla Imre pajtasai Schäffer András, Mészáros Sándor, Ilés Jenő, Matyai József, Apród Holzhauser Károly, Jobbágy Kovács István, Lovasz Fetter László.

8. Szent Imre herceg, Magyarország éke. Éneklők az 560-as cserkészek.

HIREK

— Ünnepi mise Ottó örökös király születésnapjára. November 16-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a belvárosi plébánia templomban Ottó örökös király 18-ik születésnapjának emlékeztetere dr. Gonczlik Kálmán apátplébános ünnepélyes főpapi misét tart.

— Kongregáció. November 14-én, pénteken este negyed 7 órakor az Urak Szent László Kongregációja tudományos ülését tartja a belvárosi plébánia templom óratoriumában. Előadó dr. Horváth Ernő reálgyimnáziumi hittanár, aki Szent Istvánról tart előadást. A tagokat a gyülelésről ezuton is értesíti és vendégeiket is szívesen látja a Kongregáció vezetősége.

— Albizottságok ülése. A város közigazgatási bizottságának keddi ülése után az egyes albizottságok tartották ülésüket. Dr. Puskás Dezső helyettes polgármester gyámügyi felelősségi ügyeket ismertetett. Az adóügyi felelősségekről dr. Bernhart

Sándor tisztifőügyész referált, a gazdasági albizottság ügyeit Körmendi Péter vármegyei gazdasági főfelügyelő adta elő.

— **Mikulásra készül a Misszió.** A szokásos Mikulás-nap műsoros délutánra a szeretetösszgeteg készítését az idén is a Szociális Misszió Társulat és a Szent Margit Leányklub végzik. A program összeállítására és az időpont kitűzésére a megbeszélést szombaton délután 4 órakor tartja az elnökség. A csomagok leszállítását a Leányklub a jövő héten megkezdi.

— **Bajához csatolták a bácsbokodi forgalmi adóhivatalt.** A pénzügyminiszter a bácsbokodi forgalmi adóhivatalt 1931. év január 1-i hatállyal a bajai forgalmi adóhivatalhoz csatolta. A városra ez a bekapcsolás anyagi szempontból kedvezőnek minősíthető. — Ugyancsak 1931. január 1-ével a pénzügyminiszter a jánoshalmi forgalmi adóhivatalt a bácsalmi forgalmi adóhivatalhoz csatolta.

— **Eltemették Zsámbokrét Aladart.** Tegnap délután temették el nagy részvét mellett Zsámbokrét Aladár ny. vármegyei ir. főtitkár, aki kedden 56 éves korában hirtelen elhunyt. Az elhunyt tisztviselő a vármegye tisztviselői karának érdemes tagja volt. Temetésén kartársai és a város társadalma nagy számmal képviseltette magát. Gyászbaburult családja ma reggel mondatta érte az engesztelő szentmise áldozatot.

— **November 20-ig nem portózzák meg a postahivatalok a régi díjszabás alapján feladott leveleket.** A postai tarifaemeléssel kapcsolatos intézkedések során a kereskedelmi miniszter november 20-ig türelmi időt biztosított azok részére, akik leveleiket és egyéb küldeményeiket a régi postai díjszabás alapján bélyegzik fel. A miniszter utasította a postahivatalokat, hogy a levélgyűjtőszekrények útján feladott és a régi díjszabás szerint teljesen bérmentesített levélpostai küldeményeket ne portózzák meg. További intézkedése a miniszternek, hogy mindaddig, míg a postahivatalokat új értéknyomású levelezőlapokkal nem látja, a készletükben levő 4 és 8 filléres levelezőlapokra darabonként 2 fillér, a zart levelezőlapokra pedig 4 filléres bélyegyet ragasszanak fel előre. Így a postai levelezőlapok arusításában az új lapok elkészültéig sem lesz fennakadás.

HENERÁRY-KÁVÉ prima, illatos keverék, hozzáértők számára a legfinomabb aromájú fajtákból összeállítva negyed kg P 2.80. Készítse kávéját a mi pörköltkávés-keverékünkön. Naponta friss pörköltkávés kapható! ÜZV. HENERÁRY ANTALNÉ és FIA fűszer- és csemegekereskedők. Baja. Telefonszám: 70.

A vármegyében 48 iskolának van ifjúsági könyvtára

Szerdán délelőtt tartotta a vármegye közigazgatási bizottsága havi ülését. Alább adjuk Rusztek Károly tanfelügyelő jelentésének egy részét.

A múlt hónap folyamán befejezést nyervén a tankertület népoktatására vonatkozó 1929-30. tanévi statisztikai adatoknak a feldolgozása.

Az 1929-30. tanévben volt a vármegyében összesen 63 elemi népiskola. Ezekbe be volt iratva 12.597 tanuló, év végén járt 11.575 tanuló. Az 1928-29. évben járt 10.329 tanuló. Szaporulat az 1929-30 év végén 1.43 tanuló. A 11.575

tanuló közül 5898 fiú, 5677 leány. Az 1929-30. évben osztályát sikerrel végezte 10.793 tanuló, javítóvizsgálatra buított 153 tanuló, osztályismétlésre megbukott 629 tanuló.

Ifjúsági könyvtára van 48 iskolának, nincsen 17 iskolának. Tanítói könyvtára 45 iskolának van, 20 iskolának nincsen.

Mulasztás volt 130.089 félnap. Ebből igazolt 101.423, nem igazolt 28.166 félnap. Egy tanulóra esik átlag 11.3 félnap mulasztás. Baján 14 félnap. A mulasztási félnapok száma apadt 41.829 félnapra.

A világhírű

MERCEDES - BENZ

személy- és teherautók

és a M. kir. áll. Vas-, acél- és Gépgyárak által gyártott

tehát

magyar gyártmányú MAVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók

vezérképvisellete és előadási központja:

Mercedes-Benz Automobil Rt. Bpest, IV. Váci-u 24

Körzetképviselő: Automobil Eladási Vállalat, Szeged, Dugonics-u. 3

— **November végéig be kell adni a házbérvallomási íveket.** Ertesítjük az adózó közönséget, hogy a 1931. évre szóló házbérvallomási íveket november végéig kell beszállítani a városi adóhivatalhoz. Az elkészen beérkező adóívek tulajdonosait a kivetendő házázó 5 és 10 százalékaival sújtják. A vallomási ívek városi háza emelet 20. számú helyiségében 6 fillérért kaphatók.

— **Országos vásár volt hétfőn Bácsbokodon.** A vásár forgalma hűtőkre volt nehéz gazdasági helyzetüknek. Kevés felhajtás s kínálat és még kevesebb kereset. A állatvásárrban mindössze 10 ló, 40 szarvasmarha és 65 sertés cserélt gazdát. A 40 szarvasmarhát is Milánóba szállították. — Annál élénkebb volt az élet a rendőrszobában. Egymásután fogták el a csendőrök a hamis lemezjátékosokat. Így kézzel került Varga Ferenc, Szmolén Lajos budapesti és Gáspár János tápiószekcsői lakosok, kik az egyszerű, hiszékeny magyar emberektől 20-40, sőt Hambalgó Jakab csávolyi gazdától 60 pengőt esáltak ki. Átadták őket a járásbírósnak. — Ugyancsak a vásárra jött családjával Loógó Ferenc Bácsborsódról. Az egyik rokonánál összetalálkozott Polyák

Györggyel s ez csekélyke tartozását kérte Loógótól. Ezen boros fővel összeszólalkoztak, majd véresre verték egymást. Ügyüket áttették a járásbíróshoz.

— **Megtámadta a feldühödött sertéskan.** Kazinczi István városi kanász a legelőről hazafelé hajtott a csordát. Utközben az egyik sertéskan valamiért feldühödött és Kazinczi Istvánnak rontott. A veszélyre nem számító ember combját éles agyarával felhasította. Súlyos sérülésével a mentők szállították a kórházba.

— **Baleset a csanádi szivattyúnál.** Az ersekcsanádi szivattyúhoz vezető úton Stráhl István szakmunkást súlyos baleset érte. Síneket akartak az uttesten elhelyezni, közben oly szerencsétlenül megbottlott, hogy az egyik sín a lábaira esett és a jobb lábát erősen összezúzta. A sérült embert a mentők részessítették első segélyben, akik nyomban a kórházba szállították.

— **Legények verekedtek Bácsbokodon.** Vasárnap éjjel táncmulatság után, a zárór elmúltával néhány legény összeverekedett az utcán. Név szerint: Kárkesz Ádám, Boros József, Mészáros József, Kiss József és Fekete József. A viszálykodást kezdő Kárkesz Ádámnak betörték a

fejét. Kárkeszt orvos vette kezelésbe, de sebe nem veszélyes. A verekedő legények ellen az eljárás megindult.

— **Párisi tanulmányut.** A Párisi Magyar Diákegyesület Utazási Osztálya folyó évi december hó 28-án 15 napos párisi tanulmányutat rendez. Útvonal: Budapest—Wien—Buchs—Basel—Paris. Részvételi díj 300, köztisztviselőknek 200, diákoknak 240 pengő. — Rendez továbbá tanulmányutat a tavasz folyamán: Észak-Afrika, Egyiptomba, Olaszországba, Konstantinápolyba és a Francia Rivierára. Az erre vonatkozó prospektust az érdeklődőknek a legnagyobb készséggel díjmentesen küldi meg a Párisi Magyar Diákegyesület Utazási Osztálya (Budapest, IX. ker. Ferenc-körút 38. földszint 2. Telefon 872-74. Hivatalos órák hétköznapokon d. u. 4-6 óra).

— **November közepéig kell az adóhátralékokat kifizetni.** Felhívjuk a bajai és szentistváni adózók közönséget, hogy az 1930-ik esztendő negyedik évtizedére esedékes állami és városi adókat a városi adóhivatalnál e hó 18-ig, a délelőtti 8-11 óra közötti időben fizesse be. A 15-ig esedékes adóbefizetés szükséges annál is inkább, mert ellenkező esetben a kincstári kamaton felül az adózó polgárság a meginduló végrehajtási eljárás költségeinek megfizetésére is kötelezett.

ASPIRIN
TABLETTAK

rheumikus fájdalomnál és meghűléseknél

— **A póstás halála.** Lisecsevics János volt zombori póstás a múlt héten rálőtt vadházastársára, aki durva bánásmódja miatt hagyta el. Az asszonyt kórházba szállították, ahol állapota jelentősen javult. Erről tudomást szerzett a környéken bujkáló Lisecsevics is, aki napok óta a kórház körül ólalkodott és újabb merényletre készült az asszony ellen. Amikor a rendőrség arról tudomást szerzett, felkutatta a környéket, ahol egy szarkupban akadtak rá Lisecsevicsre, aki revolverlövéssekkel fogadta a rendőröket. Erre a rendőrök is tüzeltek s az elvetemült embert 3 golyó érte: kettő a mellébe, egy a gyomrába fúródott. Lisecsevics János pár pernyi haláltusa után a helyszínen meghalt.

Laptulajdonos Uj Elet nyomda r. t.
Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető
DR. MAMUSICH JÓZSEF.

U-R-A-N-I-A

1930. november 12-én, szerdán 6 fél 9. 13-án, csütörtökön 6 fél 9.

HAROLD BAJBAN

beszélő, zenélő csevegő, fecsegő érdekes fészéjtő burleszk attrakció 12 fejezetben.

Kisérő filmje:

A Paramount 64 tagu orcsesztere.

Kisérő filmje:

Sic mint tűzoltó

Hangos rajz film.

Ruth Etting

Kamara énekesnő csodás énekszámai.

A legújabb, legjobb, legolcsóbb a FRANCOVILLA rádiókészülék

Kapható: **Bruszt József cégnél,** Baján, Szent István-tér 4.
Telefon: 255.

Apró hirdetések.

Bergschire fél éves tenyész koca stüldök eladók. Cim a kiadóban.

Üzlet áthelyezés.

Vanszerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy 30 év óta fennálló

órás és ékszerész üzletemet

Vörösmarty Mihály-u. 1. sz. alól Erzsébet kir.-u. 6. sz. alá helyeztem át. (A Bajai Kereskedelmi és Iparbankkal szemben.)

Midőn a nagyérdemű közönség szíves támogatásáért köszönetemet fejezem ki, egyben kérem további szíves támogatását

tisztelettel

SZEILE FERENC

Ejjeli szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
nov. 10-től nov. 17-ig

Lovasy Üdön
dr. Geiringer János
gyógyszertára.

Figyelem!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Baján 28 év óta fennálló első

„Hattyu”

Gőzmosodámba elő állított ing és gallért Baján a legolcsóbban és legújabb módszer szerint tűkőr fényesen lesz előállítva. **Törés kizárva** gallér tisztítás drb.-kint 10 fillér, azonkívül mindenféle fehérneműt a legolcsóbban tisztítok és mindenféle fehérnemű tisztítás 8 napon belül el lesz készítve.

Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását.

Maradok tisztelettel

Antal B.

Péter Pál-utca 1. a plébánia templom mögött.

LAKY

Telefonszám: 375.

béраutója megrendelhető, helyben és vidékre

Elavult régi Rádióját

becseréljük

modern PHILIPS rádióra.

Rádió készülékek kedvező
részletfizetésre.

KÓKAY TESTVÉREK

rádió szaküzletében Baja.
(városháza alatt.)

KALOR

a kályhák királya
előnyösen

beszerezhető

UTRY-nál.

Telefon: 280. Erzsébet kir.-utca 38.

Takarékpénztár-utca 2.

üzlethelyiség

kiadó.

VARROGEP

SINGER VARRÓGEP RESZV. TARS.

Erzsébet királyné-utca 11.

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részletfizetésre.

A modern és divatos himzötanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

Szalonok, matracok, szalon és uriszoba garniturák, mindenféle kárpitos áruk
fizetési kedvezményvel is
kaphatók

SCHAFFLER MÁTYÁS

kárpitosnál, Gróf Zichy Bódog tér 1. (Hitel Bank alatt.)

Javitások és alakítások.

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét
olcsón, úgy forduljon
UTRY-hoz.

Baja. Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon: 280.

FOGALOM

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny —. kiszolgálás melyet —.

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek

legolcsóbban nálunk étkezhet.

mert OLCSÓ árainkból külön kedvezményképpen

(P. 1.50 es menüt kivéve.)

10% engedményt adunk költsége sem az érkezéskor, sem az utazáskor, mert szemben vagyunk a

KELETI PÁLYAUDVARRAL.

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

PARK NAGYSZÁLLODA, Budapest, VIII., Baross-tér 10.

(Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.)

Legolcsóbb papirbevásárlási forrás
Baján az Uj Elet r.-t. papirüzlete